

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eșe de 2 ori: Mercuria și Dumineca, Fôia, candu concedu ajutôriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunatôria.

Brasiovu 10 Iuliu 28 Iuniu 1867.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

† Macsimilianu.

Impuscarea imperatului Macsimilianu prin insurgentii din Mecsico din nenorocire se adevăresce. Acêsta e a trei'a și cea mai grea lovitură ce ajunsă estimpu pe august'a casa domnitôre Habsburg-Lotaringiana. Nu este inima de omu care se nu suspine și compatimêsca la primirea acelei sciri fatale, ăra cei carii pôrta in peptulu loru inima de parinte și de frate își voru putê face in catuva o idea despre marimea durerii angustiloru Parinti ai repausatului monarchu, a Fratelui seu mai mare, adica a Maiestatii Sale Monarchului nostru, a celorlalti doi frati și a tuturor rudeniiloru sale. Macsimilianu cã archiduce austriacu ăra cunoscutu in tóta Europ'a de unu barbatu desteptu, iubitoru de ômeni și năintatoru de fericirea loru, din care cauza Elu se și bucură de simpathiile tuturor. Amagitu de politic'a francêsca cã se și parasêsca patri'a și se primêsca domni'a preste optu miliône de unu poporu coruptu, își perdù viêtia in etate abie de ani 35.

Istori'a e martora, ca asemenea evenimente mari și tragice totdeauna eșercitara unu felu de iniurintia asupra conditionii și libertatii dreptu întielesă a poporaloru. In momentele de facia s'a și pututu observa, ca partitele aristocratice au și inceputu a face capitalu politicu din môrtea tragica a lui Macsimilianu, in contra libertatiloru publice. Pretecastulu se ia dela Sufragiulu univărsalu, prin carele repausatulu a fostu chiamatu la acelu tronou nou așediatu pe ruinele unei revolutiuni invecchite. ăca dicu ei, ce insêmna vox populi vox Dei: aceea insêmna mintiuna, vendiare, perfidia.

Inca cateva septemani și noi speramu ca se va adevări la lumin'a sôrelui, ca viêtia imperatului Macsimilianu a fostu repusa prin aristocati'a spaniôla atatu mirăna catu și popôsca, carea luge din vécure pe sarmantul poporu meșicanu, multu mai cumplitu decatu Vampirulu.

Despre organizatiunea municipalorū

amu vorbitu și noi cevasi mai pre largu in Nr. 47 carele se secestră. Din același dn. K. Kôvâry ar fi pututu cunôsce la lumin'a dilei, ca noi suntemu fôrte departe de a recomanda conationaliloru nostrii romani, cã cu ocașiunea alegeriloru de functionari membrii romani ai comitetelor se și dea votulu loru la orice romani necalificati, precum presupune K. in „Korunk“ Nr. 78 pe colôn'a 3-ăa. Precum in an. 1864 amu pretinsu noi insine mereu, cã censulu electoralu in Transilvani'a se fia de optu (8) fiorini v. a., inse cu tacs'a capului, ăra nu cinci (5) cã in Ungari'a, intocma amu pretinsu totdeauna, pretendemu și astadi cu totu adinsulu, cã la deregatoriile publice se fia năintati numai individi de capacitate și morala și întielesuala, pregatiti bine pre catu numai se pôte și teoretice și practice. Nu ne trebuesou ignoranti nici ômeni de nimicu, fia de orice natiune aru fi aceia; ceremu sciintia și calificatiune multa dela amplotiati. Dăca dorim totu-

odata, cã romanii se alăga numai romani, cu acêsta amu presupusu numai cã de siguru, ca reprezentantii municipali din natiunile maghiarosecișca și sasêșca se voru grabi in fug'a mare a vot'a cã totdeauna pentru catu se pôte mai multi conationali de ai loru, prin urmare amu avutu dreptulu a reflectă și pe romani, cã se și alăga și ei pe toti cei capaci dintre conationalii loru. Repetim dn. Kôvâry, ca pre catu scimn noi, romanii transilvani in dilele nôstre nicidecum nu voru veni in ecstas de bucuria, dăca voru vedê și din natiunea loru trei pana in patru sute de amplotiati romani intre alti 2500 de alte nationalitati; au nu scimn și nu vedem noi, ce insêmna astadi a purta deregatori publică și mai alesu a o purta cã romanu? Inse natiunea romanêsca pretinde acestu sacrificiu dela fii sei; ea îi îndatoreșce pre ei cã se intre in functiuni, pentrucă se fia cine se o reprăsentă și se o apere. Preste acêsta natiunea romanêsca inca platesce la tesaurulu statului și la alu tierii pe fiacare anu cateva miliône, prin urmare pôte pretinde și ea cu totu dreptulu, cã din sudôrea ei se manance pane și fii sei cati își petrecura anii tineretiloru prin scôle.

Insi dn. Kôvâry in artic. seu de fondu din același Nr. număsoe pe prefectii și pe asessorii de tabla pashii și administratiunea loru precum ăra și se purtă din vechiu și pana in dilele din urma, administratiune de pasha. Dăca acêsta o dice dn. Kôvâry și dăca sociulu seu „Magyar Polgár“ in Nr. 28, află cã pe la noi și mai anume in Ungari'a inca totu mai sunt Mandarini cã și in Chin'a; dăca „Bolond Miska“ cu tôte nebuniile sale fôrte întiepte in Nr. 26 marturisesc pre serioșu, cã amu ajunsu, cã numerôșele titlature de tekinetes, méltóságos, nagyságos, nagyméltóságú, kegyelmes, fonséges etc, ărași se fia prea pucine pentru atatea functiuni și ranguri, — apoi ăca, de ce se nu ambitionez și romanii a lua parte din acelea titule inoantătre și fermecatôre? In Turci'a de candu marele Padishah alu Moslimiloru a datu preanaltulu Hat-humaium, tôte tribunalele sunt compuse in proportiuni drepte din moslimi, crescini și din fii lui Juda, tocma și la inaltulu Devlet se afla acum crestini și judei. Dreptu ca marele Padishah nu face crestiniiloru parte la functiuni publice dupa nenumeratele loru confesiuni și ăresuri bisericoseci, Maiestatea Sa osmana nu te intrăba de esti crestinu botezatu prin afundare sêu prin turnare, nici dupa numerulu stloru taine, pe care nu le scie, ci toti credintiosii sei supusi sunt impartiti numai in trei „neamuri“, adica neamulu profetului celui mai mare, neamulu lui Mesia și neamulu lui Juda. In modulu acesta marele Padishah simplifică multu administratiunea in preaputerniculu seu imperiu. Aici in marele Principatu alu Transilvaniei fostu ordinôra tributariu la inaltulu Devlet inca s'ar putê simplifica totu mecanismulu regizului, dăca s'ar alege fanotianari in ôresicare proportiune totu turcêsca, totu din trei „neamuri“, adica din neamulu lui Traianu, din neamulu lui Atila și din neamulu lui Hermanu, ăra neamurile lui Juda și Pharmaces au trecut și pana acum la alu lui Atila. Cum se pare lui K. acêsta proportiune?

Inse unde amu ajunsu noi? Se stam: foile maghiare din Transilvani'a sosite pre candu soriamu noi acêsta ne aducu din mai multe parti scirea, cumca in Transilvani'a necum parti'a lui Tisza, dara nioi macar alui Deák nu e indestalata cu planulu reorganizatiunii coprinșu in cele 23 puncte ale instructiunii ministeriale. In Clusiu la 2 Iuliu s'a și manifestatu unu felu de remustratiune in contra acelei instructiuni. Intieleginti'a comitatului adunata intr'o conferintia privata deter-

mină, ca in 22 Iuliu pre candu se va aduna comitetulu reprezentativu municipalu se propuna o representatiune (adresa) cu protestu in contra catorva puncte din acea instructiune. Mai multe scrisori sosite la „Korunk“ isi arata neindestalarea loru ferôsă pentruca ministeriulu a lasatu pe prefectii vécii la posturile loru, cum și pentruca alegerile se voru face dupa formul'a vechia transilvana; prin urmare unii propunu, cã membrii comitetelor se se abtiena eu totulu, se remana adica acasa; altii mai moderati dicu, cã se mărğa cu totii, se alăga pe functionari, ăra in desbaterea altoru trebi municipale nicidecum se nu se lasă, ci se parasêsca sal'a.

Spre a pricepe bine protestele de felulu acesta ridicote asié curendu din partea maghiarosecișca transilvana, trebus se tienemu inaintea ochiloru diferinti'a dintre unionisti și fusionisti, se alaturamu totuodata langa instructiunea ministerială și respektivii articuli de lege din an. 1848, ăra mai anume §§: 26 et 27 din art. III, apoi art. VII, XVI (despre municipia), XVII (alegerile municipale), XXII (iu cetati), XXIV (in alte comune). Se mai aflamu și atata, ca in conferintia prefectiloru tienuta in Maiu la Clusiu cei mai de frunte dintre ei au fostu de opiniune, ca de și foile maghiare, de și cei flamendi de posturi striga și sbăra dupa alegeri, dara fiindoua chiaru natiunii maghiarosecișca îi lipsescu alti barbati bine calificati pentru functiuni, dăca s'aru delatura toti cei, carii se afla acum in functiuni și s'aru pune alti noi, necunosctori nici de legi și procedure, nici de atatea instructiuni și regulamente prefacute de 15 ani in viêtia nôstra practica, juristitulu și anarhi'a ar fi gat'a in totu coprinșulu acestui m. Principatu. Acêsta fû opiniunea maioritatii prefectiloru.

Inainte cu doi ani candu Mithatt pasha se mută dela Nisa la Ruciu cu calitate de gubernatoru alu Bulgariei, venira Spahii și fii loru la elu și îi disera: Pasho, amân de noi, tiér'a e plina de talchari și deregatorii nu facu nimicu. Se ne puni pe noi in loculu loru. — Esc. Sa Mithatt pasha le respunse loru: Dăca tiér'a e plina de talchari, îi voiu spendiura fara a cauta din care „neamu“ sunt, ăra pe deregatorii cei vinovati îi voiu ferecã in catusie de diece ocãle, ăra pe voi totu nu ve voiu pune in deregatorii, pentruca sunteti și prosti, și lenesi, inca și flamendi. Esiti afara.

Preste cateva luni Mithatt puse de spendiurã cinci talchari de drumuri din „neamulu“ profetului Mohamed și anume pe trei insi in piati'a capitalei sale in faci'a palatului. Totu pe atunoi cativa amplotiati fusera aruncati in temnitia, inse nu din capritiu tiranescu, ci dati in judecata și condamnati pre temeulu marturisiloru proprie.

Acestea numai en passant.

La noi parti'a invingatôre isi puse oapulu in peptu, cã se respaltesca pe fostii honvédi cu deregatorii publice pentru meritele și suferintiile loru. Acêsta ni o spune și „Korunk“. Ei bine, ăca vreo trei sute de statii in care se afla cate unu romanu. Sunt dăca midilôce sigure, prin care in Transilvani'a poti curati mai tôte ramurile servitiului publicu de romani și poti pune in loculu loru pe aparatorii patriei (honvéd). Comitetele din 1861 sunt — afara de cele dăca districte — preste totu compuse asié, in catu maioritatea absoluta este cu totulu sigura pentru honvédi. Acea maioritate se se folosêsca de puterea sa și se respinga pre toti candidatii romani. Un'a la mana, Alu doilea: dăca prefectii ar avé totusi bunatatea de a denumi inca in statiunile subalterne cate unu romanu, sêu de a substitui pe unii, se se ingrijêsca de alta parte pentru o formula de juramentu, pe care nioi unu romanu de cevasi ca-

racteru se nu'lu póta depune fara cea mai grea muștrare de cugetu. Cu modulu acesta s'aru ajunge dóua scopuri: honvedii aru fi remunerati, éra ampoiati maghiari remasi dela Bach, Schmerling si Belcredi inca aru sta in functiunile lor. — B.

(Cestiunea Transilvaniei.) Unele diarie mari din afara nu inceputu a tractá cestiunea marelui Principatu alu Transilvaniei atatu cá cestiune de sinesu, catu si cá cestiune ce vine in cea mai strinsa legaminte atatu cu cea germana, catu si cu cea orientala. Transilvani'a cá tíera fusese data uitarii in Europ'a apuséna. Dualismulu o revocá in memori'a diplomatiei europene, éra anume in Paris fíci'a ministeriala „Constitutionell“ fú cea dintea carea trase luare-aminte a publicului luminatu asupra „acestei fortaretie naturale si tari a monarchiei austriace si chiaru a Europei catra Orientu“. Dintre notabilitatile Franciei St. Marc-Girardin si principele Napoleonu cunoscú limb'a romanésca, oitescu dóua diarie din București si ceru ei cá si istoriculu Quinet si cá unii profesori din Paris totu felulu de informatiuni despre limb'a romanésca. In Turinu si Florenti'a prin ostenél'a renomitulu barbatu de sciintia dn. Veghezzi-Ruscalla, prin istoriculu Ubicini, cum si prin alti cativa ómeni de statu se formá cum amu dice o scóla, a carei scopulu este: a cerceta cu de ameruntulu si fara nici o preocupatiune si prejudetiu, déca natiunea ce se numesce pre sine romanésca, cum si limb'a ei merita studiulu, conservarea, cultivarea si prin urmare sprijinulu Europei luminate atatu in Romani'a propria, catu si in monarchi'a austriaca, éra mai anume in Transilvani'a.

Dintre foile germane „Zukunft“ din Viena nu'si pregeta a sustiené si apára la tóte ocaziunile atatu cestiunea Transilvaniei cá a unei tieri autonóme, catu si a natiunii romanesci cá natiune ce merita se aiba viétia. — In Prag'a noulu diariu „Der Patriot“ nu numai a publicatu cu placere istori'a visitatiunii oficiale a comisariulu regescu (Nrii 14 si 15), ci in Nr. 22 din 28 Iunie a datu si unu articulu de fondu despre „Incorporarea Transilvaniei.“ Intielesulu mai pre scurtu alu acelu articulu este: Cu incorporarea si cu desfiintarea autonómiei se plesnesce in facia istori'a, simtiulu de dreptate, vointi'a maioritatii locuitorilor, prudenti'a politica si se pregatesce acestei tieri unu tristu viitoru.

Multiamimu ambelor diarie pentru caldurós'a aparare a uneia din cauzele cele mai drepte si sacre. — Romanii carora le da man'a si cunoscu limb'a germana se nu'si pregete a prenumera la acele foi politice. —

Preaplecatu rugaminte. Fiinduca foile „constitutionale“ din Transilvani'a si Ungari'a se folosescu de dreptulu loru constitutionalu de a se adresa cu cele mai felurite interpelatiuni catra auctoritatile publice si oatra ministeriu, asié venimu si noi in adenca supunere si umilintia cu prea supus'a nóstra rugatiune dorindu cá se aflamu deocamdata numai urmatórele. —

— Ce s'au alesu din cercetarea de tetinaria de la Orastia? Adica cine aprinsese colegiulu ungurescu de acolo? Sciti adica, cumca din acelu casu se facuse cestiune nationala. —

— Ce s'au alesu de judecat'a celoru doi romani din Secuieu impuscati si a celoru doi schilaviti totu prin impuscatura data de catra voinicii nobili din Kalota Szt. Király diu'a mare cu ocaziunea inchiderii unoru vite? S'a tinentu pertractarea finala in Clusiu?

— Cum sta cu procesulu omorului comisu asupra economulu Alecsandru Grauru din Logigiu langa Teac'a? (Vedi si Gazet'a Nr. 36). Dar' cu omorulu de copilu totu de acolo?

Dara pertractarea finala la omorulu din Tohanulu-vechiu s'a facutu?

— Pe temeulu carui §-u se cercetéza pe pitioru liberu cei invinuti fórté greu de crime capitale?

— Pentruce nu se publica inca pertractarile finale din Clusiu si Brasiovu, precum se publica celea din Sibiu?

— Ce se va fi alesu din cercetarea eseculu sangerosu intemplatu in diu'a de Pasoi la Satulungu?

— Cum s'au lamuritu sootelele fondulu

de recruti din aceeași comuna? Cate mii lip-sescu séu cate prisosescu?

— De candu dn. Emilu Tauffer visitá temnitiele terii, le-au mai visitatu cineva?

— Care este rezultatulu cercetariloru facute asupra aprinderii podulu dela Blasiu?

— Ce s'au alesu din procesele de omoru dela Covasn'a si Bodil'a incunoscintiate si de noi?

— Rugamu pe foile din Clusiu, cá se ne ajute si ele spre a castiga respunsu la modestele nóstre interpelatiuni.

Totu dela colegialitatea celoru trei foi politice din Clusiu asteptamu, cá cu midilócele si concesiunile loru de care se bucura, se ne impartasiésca si nóua: oate mii de procese urbariale se mai afla nehotarite in Transilvani'a si cate mii s'au hotaritu pe la unele tribunale in doiperi.

Totu acelea foi bine informate in acestea timpuri se aiba bunatate a ne impartasi: nu cumva si inclit'a Tabla regésca (tribunalulu de apelu) va trece prin o prefacere radicala si óre dn. presiedinte va merge in pensiune.

Cine are se reformeze pe tribunalulu de apelu, inse constitutionalmente?

„Gazetei“ nu este ertatu a responde la asemenea cestiuni; cu atatu mai virtosu se cuvine cá foile din Clusiu se lumineze in acestea privintie pe publicu. — B.

Brasiovu 9 Iuliu n. Dupa mai multe dile ploiose care cadura tocma pe timpulu tergului de tíera, ne amu bucura se avemu dile senine precum se ceru pentru fenu si secerisiu. Tergulu fú mai reu decatulu oricandulu altadata, éra anume vitele era atata de eftine, incatu ti s'ar paré ca economii a ouma stau se le bage in érna. (Cu tóte acestea noi totu platimu carnea de vita cu 15 or. v. a.) Pretiurile bucatelor mai sunt inca totu cam cele dinainte; caus'a e de o parte, ca pana acum s'au scosu multe in tíer'a vecina, éra secerisulu inca nu s'a inceputu.

Óspeti la apele minerale au venitu si mai vintu mereu. Lun'a Iuliu intréga si 1/2 Augustu sunt cele mai acomodate pentru cura.

Eri s'a intemplatu la unu birtu de aici unu furtu mare. Unui carausiu romanu dintre aceea carii sub nume de prahovani intretienu comunicatiunea cu tíer'a vecina, ii perira vreo trei gropuri de galbini tramise pentru neguțiatori de aici. Va intreba cineva, ca pentruce nu se tramitu banii cu post'a? Respunsulu simplu este, pentruca intre Brasiovu — Campulungu — Tergovitea — Pitești — Curtea-de-Argesiu nu eosista nici drumu asternutu si nici posta. Sunt tocma 15 ani de candu s'au facutu feluri de incercari de a midiloci pe pasulu Branului comunicatiune comerciala si postalá regulata cu Tíer'a romanésca. Austri'a deschise abié o posta pana in Branu si facú drumu pana la fruntaria. Dincolo inse vei afla inca totu acelea prapastii preste care a trebuitu se tréca Radu-Negru Voda cu óstea si cu coloniile sale inainte cu siepte sute de ani. Dupa spus'a unoru ingeneri onesti acelu drumu pana la Campulungu se póte derege cu spese de optu mii galbini spre a'lu pasa catu de bine. Inse prefectii si inginerii de mai nainte facea nise calcule spaimantátore de milióne, pentrucá se le remana si loru de ajunsu. Nu se póte crede ce pedeca mare este acelu pasagiu reu pentru comerciulu. Totudeauna inse s'a cantatu in acésta privintia la urechile surdiloru.

Din tíer'a vecina au inceputu a se stracurá incóce érași o multime mare de faime, pe care trebue se le cerna oricine in sita désa. Din tóte se constata atata, ca in unele districte au esitu bande hotiesci tocma cá in Ungari'a.

Sgomotulu evreescu din Moldavo-Romani'a incetá si mai remase numai „Gazet'a de Iasi“ cu boierii sei muscaliti, cu greco-muscalulu Muruzi, cu Roznovanu, Boldur-Latiescu, cu cativa in-off, offszky si offszkovitsch. Adeverat'a causa a persecutiunii evreesce au fostu numai abuzurile, scandalele si crimele comise mai alesu in Iasi de evrei si evreice. Diariulu celu nou „Natiunea“ Nr. 6 insira cateva blastamatii de acestea descoperite de politia si intru adevaru revoltátore.

— Aici inca s'au prasitu unele paseri nop-tatece, cavalori de industria. Aceiasi au spartu in dilele tresute la ampoiatul A. . . in strat'a

Greiloru, cum si la neguțiatorulu Z. . . r in strat'a numita a boiloru, éra pe veduv'a H., ni o atacara diu'a mare intr'o ulitióra strimta voindu a'i rapi shalulu cu puterea.

Mai rugamu odata pe on. politia locala, cá se fia neobosita intru a da afara pre toti cersitorii strainii séu adica a'i tramite nesmintitu la urm'a loru, pentruca dela tergu incóce s'au imultitu érași; totuodata se supuna la cea mai strinsa cercetare pe cersitorii locali, dintre carii multi si multe potu lucra fórté bine, inse nu vreu. Óre in temnitia pentruce se nu li se póta da de lucru? Sub absolutismu asié se intemplá. —

Nr. 457/pres. 1867.

Publicatiune.

Prin acésta se aduce la public'a cunoscintia, cumca cu ordinatiunea eseculu Presidiu guberniale din 29 Iunie 1867 Nr. 2190/pres. 1867 s'a introdusu dreptulu statariu in intregu teritoriulu districtulu Naseudu pentru crimele lotrii si a lotricinului, séu omora lotrescu. —

In urm'a acesteia tóte casurile de lotria si lotritiune, eveninte de astadi inainte pe teritoriulu acestui dreptu, se voru pertracta dupa procesur'a statarie prescisa in ordinea procedurii penale austriace, capu 19, si se voru pedepsi cu mórté.

Dela presidiulu districtulu. Naseudu in 1-a Iuliu 1867. —

Vice-capitanulu diriginte:

Lucchi.

Brasiovu 10 Iuliu. Astadi se finescu esamenele in scólele romanesci de aici si mane dupa cultulu Ddieescu, care se va serbá solemnulu, se va esaminá clas'a 4 de fetitie si apoi se voru cetí clasificatiunile si se va pune fine anululu acestu scolasticu. Esamenele se depusera sub presidiulu Esc. Sale P. Metropolitu Andreiu, care sosí Dumineca demanétia cu acestu scopu. Veneri se va tiené esamenulu de maturitate, pentru care se insinuá clas'a intréga constatatória din siése insi. — De Sambata pana adi ploia curse mai neintreruptu. —

Din districtulu Fagarasiulu primiramu o corespundintia din 5 Iuliu a. c. scrisa cu mare amaratiune sufletésca mai alesu cu privire la fondurile fostulu regimentu I granitariu romanescu, care inca totu mai zace nefolosita, ba inca si incurcatura in procesu cu Sasimea, pre candu celu din Naseudu fructificu in mai multe moduri prin fundarea de scóle, stipendia s. a. Dn. corespundiate invinué atatu pe comitetulu aceluor fonduri, catu si mai alesu pe „partit'a dlui . . .“, despre carea se dice ca ar fi caus'a acelei traganari nefericite de mai multi ari. Dn. coresp. se nu'si pregete a se folosi de adunarile marcale ce voru urma si se provóce pe respectivii facia la facia; apoi déca jóca la midilocu si reserve confesionale, se ésa si acelea la lumina, éra apoi aprópe 100 mii fiorini v. a. se nu mai stea inchisi spre oca mai mare pagaba si rusine. —

Turd'a 1 Iuliu n. Pe campii'a Turdei plóua destulu, tóte semenaturele sunt frumoșe, papusioiulu asemenea. Pretiulu cerealeloru dete inapoi.

In acestu orasiu decadiutu fórté din renumele seu de candu se numia Salinae si ajunsu la unu numeru de locuitori numai cam de optu mii, se intempla totusi cate ceva ce credemu, ca ar meritá publicitatea.

In 26 Iunie dloru ampoiati le casioná a face domnulu br. G. Kemény o serenada frumosica. —

In nóptea din 26 furii sparsera bolt'a unui neguțiatoriu arménu si 'lu usiorara de toti banii aflati inlaintu (cam la 3 mii?). Prepusulu celu mai greu cadid pe nise domniori de aici, carii s'au si arestatu. In 27 alti furi sparsera la cas'a unei veduve maghiare, care sugrumata cu perinile cá Tiberius a si muritu; se intielege apoi ca banii inca se luara. — Temnitia de aici esto si acum plina de arestanti nejudicati cá si in an. 1866 candu o visitá dn. E. Tauffer si o descrie in „Kol. Közl.“

Apopianduse restauratiunile intre fostii „Honvedii“ ai lui Kossuth si ampoiati maghiari remasi dela Schmerling s'au inceputu certe pentru deregatorii. — Romanii sunt presté totu de opiniune, ca ei inca se'si céra partea loru la deregatorii municipale, recomandandu firescu totu ómeni harnici si nepatati. — L.

UNGARI'A. In siedinti'a camerei de diosu din 26 Iunie asternú Somsich reportulu subcomisiunii incredintiate cu componerea proiectulu

de lege despre egal'a indreptatire a nationalitatiloru si propune, cá se se tiparésca si impartia intre deputati. Fr. Deák, care in 1861 la finea dietei apromisese, ca indatate diet'a va fi prevediuta cu legal'a continuitate de a puté decide si face legi, cestiunea nationalitatiloru va fi obiectulu celu mai urgentu, celu va lua inainte diet'a. Acum tooma ér' la amanarea dietei repetesce, ca indatate se va redeschide diet'a, numai decatu se se propuna proiectulu in cestiunea nationalitatiloru la desbatere, fiinduca deliberarea asupra acestui obiectu nu se mai póte amana, si acést'a se se iè la protocolu.

In caus'a uniunii Ardélului cu tier'a ungrésca, dice Deák, ca se esmise o comisiune se face unu proiectu de lege (noi am publicatu pe celu din 1848) comisiunea inse se alese inainte de ce Ungari'a a vapatatu ministeriu responsabilu; ér' in puterea art. 7 din 1848 se impune ministeriului strinsa detorintia cu responsabilitate, ca adunandusi tóte datele trebuinóse se intre in cointelegere cu comisiunea, care a denumit'o diet'a Ardélului, si se astérna dietei din Pest'a unu proiectu de lege in caus'a uniunii. „Legea acést'a séu trebue implinita séu stérna.“ Asié interpeléza pe min., déca vré a face destulu cerintiei acestui art. asternendu proiectulu cestionatu, cá deodata cu proiectulu de lege despre egal'a indreptatire a nationalitatiloru se se iè la desbatere si uniunea Ardélului.

Br. I. Eötvös raspunde in numele ministeriului, ca ministeriulu are de cugetu a dá unu asemenea proiectu despre uniunea Ardélului la inceputulu viitórei sesiuni. Ar fi esitu si cu proiectulu nationalitatiloru mai inainte, inse a asteptatu dupa elaboratulu comisiunii, care s'a propusu acum. Br. Eötvös mai promite si proiectu in privint'a emanciparii israelitiloru si despre naturalisatiune. — Csánádi interpeléza in privint'a stégului imperatescu, care valfaie pe palatulu regescu din Bud'a cu insemnele si colorile imp. ér' nu maghiare, pe candu art. de lege XXI din 1847—8 ordina tricolorulu nationalu maghiaru si armele tieriei. Deák raspunde, ca colórea negru-galbenu e semnul familiei casei imp. si acést'a nu e eschisu nicaire unde se afla Domnitoriu. Ludovicu celu mare inca avea pe longa insemnele Ungarij si insemnele casei de Anjou si Mathia Corvinu avea corbulu pe insemnele tieriei, care inca a fostu insemnu de familia.

Tisza interpeléza, déca are de cugetu min. se astérna proiectulu de lege in obiectulu relatiuniloru posesiunii de natura urbariala, despre care mai interpelá odata.

Br. Horváth min. de justitia dechiaru, ca va asterne proiecte de lege in privint'a relatiuniloru urbariale cari au ramas inca nedeslegate. Dupa acést'a se primescu articuli de lege, despre incoronare, darulu de incoronare, alegerea pazitoriloru corónei si despre diplom'a inaugurala, si in fine se insarcinéza presidiulu cu ordinarea alegeriloru unde voru deveni depuneri de mandatu.

Diet'a s'a amanatu in 2 Iuliu, in siedinti'a dupa prandiu, pe timpu nedeterminatu. —

Desvinuirea lui Kossuth facia cu romanii.

In camer'a deputatiloru, siedinti'a din 21 Iuliu, tienù D. dep. Sig. Popu o cuventare in caus'a honvediloru in contra pretensiuniloru cari vrea se-i gratifice din tesaurulu publicu, descoperindu urmatórele:

In ar. 1848., candu miscarile inca nu de degenerasera in versari de sange, s'a ivitu o proclamatiune, care stiná asiá: „Decumva voi romaniloru nu ve veti supune — si acést'a a scrisu o Kossuth, — dicu decumva nu ve veti supune, si in 8 dile nu veti depune armele: precum e unu Ddien in ceriu, asia e dreptu, ca precum orcanulu matura pulberea, asia ve voiu sterpi si io pre voi de pre faci'a pamentului, si pamenturile vóstre le voiu impartii intre maghiari si secui“ (Intrerumperi: candu a fostu? unde a fostu? In Blasiu?)“ Sciu, cumca escita dorere souvenirile amare si amintirea acelor, dar n'amu ce face, ca-ci eu sum in posesiuna proclamatiunii aceleia, si tomai pentru acé'a, ca ne doru souvenirile amare, trebue se delaturamu renoirea acelor'a, ce nu s'ar intempla, decumva proieptulu amiculu nostru Tisza s'ar primi, pentruca prin acést'a éra si le amu re'nprospeta, leamu re'nprospeta adeca prin acé'a, decumva hovedii ar' capeta ajutoriu din fundulu statului; pentruca atunce ar' veni inainte aceia in contr'a caroru

séu luptatu, aru fi pedepsiti, asia dicundu atacati; si asia atunci, candu Maiestatea S'a aducundu in man'a sa ramulu olivului, semnul pacii, candu — voiesee a ne impacui — noi am lasa afara corbulu acél'a alu lui Noe, care nu s'ar mai poté aduce inderetru, pentru acést'a dara io afu modulu, care l'a desemnatu ministeriulu, adeca cá sei ajutoru pe calea sociala, mai corespunditoriu scopului, decatu celu proieptatu de Col. Tisza.“

Kossuth publica acumu in „Magyar Ujság“ o dechiaratiune datata din Turinu 27 Iuliu, de cuprinsu, ca cele dise de Sig. Popu despre densulu inaintea reprezentantiloru tieriei nu le poté trece cu vederea, pentru ca au asupra persónei sale o influintia de parte batatóre. Acele cuvinte ar' poté turná oleu pe foculu dusmaniei raselor — (nationalitatiloru.) — care arde suptu spudia. Elusi tiene dara de obligatiune a dechiará, cumca dep. Sig. Popu nu e bine informatu, ca elu n'ar' fi datu neci odata o asemené procliamatiune. — Si fecisti nega. — E lucru demnu de a se luá in mai profunda consideratiune, cum de s'a pututu demite fostulu dictatoru alu Ungarij la o asemené dechiarare. Cu buna séma lu stringu curelele prin Turinu, si credemu, ca opiniunea dupa iaformarile ce se facura in partile acelea si in Franci'a despre starea lucrului si tractarea nationii romane de catra maghiari, au fostu motorulu acestei dechiaratiuni, care are atat'a valóre, catu: si fecisti, nega — déca ai facutu nega. —

Decisiuni in comisiuni municipale.

Indata la inceputulu restauratiuniloru in Ungari'a in cottulu Bihariei si alu Comaromiului comisiunile municipale se dechiarara, ca nu se potu lasá de dreptulu vechiu municipalu de a delaturá cu onóre comunicatele regimului cari nu se unescu cu libertatile constitutionali, atunci esi o discusine mare in obiectulu aplannarii sistemului parlamentaru cu responsabilitatea ministeriala. Partid'a radicala stete inse nemiscata pe longa aperea drepturiloru municipale. Pre candu Deakistii pretinsera, ca pentru impacarea institutiunii ministeriale cu drepturile municipale trebue se se lipsésca de dreptulu de a pune actele séu emisele regimului de o parte.

Acum comisiunea municipala din cottulu Hevesiului tooma din caus'a elaboratului obiectelor comune dechiará, ca intrarea in vietia a acelor'a amenintia cu periculu starea de dreptu a Ungarij, fiinduca dreptulu aplicarii contributiunii si alu recrutiloru nu se poté luá dela dieta; apoi in adres'a din 5 Sept. a importantei diete din 1790 e chiaru respicatu, ca modificarea drepturiloru fundamentale ale institutiunii nu poté neci odata se devina obiectu alu deciderii dietei. Denumirea ministriloru, cari se lasara in negociatiuni cu barbatii regimului din Viena, inca s'a intemplat in contrastu cu continuitatea de dreptu; oficiali provisorii chiaru si comiti supremi au coluoratu la restaurarea comitatelor si poporulu nu'i poté suferi, fiinduca o privesce acést'a cá o continuare a sistemului Bach-Schmerlingiane suptu stématulu legalitatii. Neci legea despre suspendarea demnitatii palatinala, neci cea despre desfacerea dietei nu le potu lasá se se pérda din dreptulu legislative Ungarij. In urm'a acestor'a decide comisiunea municipala:

a) ca voiesee a sustiené autonomi'a municipala a cottului in deplin'a s'a intregitate si in competintia legala, dupa cum ii au ascuratu si art. de lege din 1848 III in §lu 26 (§lu 26 suna asiá: „Tóte iurisdictionile tieriei se voru lasa si pe viitoriu nescurtate in activitatea loru legala de pana acuma:“ prin urmare comitatulu chiaru si in facia cu ministeriulu isi va aperi si sustiené dreptulu seu municipalu. Tutuodata apeléza la aperea morala a celorlalte comitate cu tóta solenitatea in puterea acestui concludu, insciintandule pe tóte despre acést'a decisiune.

b) Comisiunea dechiaru, ca va provedé pe toti oficialii sei cu decisiunile comitatului in privint'a tuturor demandariloru, cari ar' cadé in cerculu dreptului municipalu, cá si ordinatiunile mai 'nalte se le respecteze numai dupa cum va decide cottulu si acést'a in puterea art. 16 din 1848, ér' oficialii, cottului sunt obligati a dá séma despre acést'a deregatorie comitatense.

c) Din cuventu in cuventu suna asiá: „Ordinatiunile ministeriului regescu nedepen-

dentu si responsabilu ungrescu, carii stau in contrastu cu legile tieriei si cu deosebire cu legile din 1848, dupa datin'a avitica si usanti'a cottului le punemu cu totu respectulu de o lature si facia cu acestea ne servimu de drepturile nóstre de representatiune.“

d) Protestéza in contra presupunerii ministeriale, cumca comitatulu e chiamatu a vighia preste interesele cottului, ér' regimulu responsabilu in prim'a linia preste interesele tieriei, pentruca regimulu parlamentaru e effinti'a majoritatii constitutionale a tieriei, ér' cottulu e léganulu libertatii constitutionale si primulu institutu de orecere alu oiviloru tieriei. Regimele se inachimba si membrii loru sunt muritori, precandu comitatulu e unu corpu, traiesce in eternu si e nemoritoriu. Membrii regimului parlamentariu trebue se proceda dupa legile tieriei si in spiritulu acelor'a, ér' cottulu, elu oreaza spiritulu, lu desvólta, lu plantéza in anim'a fiiloru sei, ii cresce pe acestia in credintia si in incredere si forméza din ei legislatori; ii alege deputati la dieta si in fine ii ornéza cu cunun'a civica. Asta nobila problema, dice mai incolo decisiunea cottului, a resolvat'o cottulu acést'a cu toti fiu lui totudéuna cu credintia; si-a sacrificatu pentru acést'a sangele, libertatea si averea. Fii cottului cá legislatori au facutu legea, au feritu inse si santianu'a ei aici in comisiunea cottului cá fii credintiosi ai patriei, de orce jignire.

Candu va amuti comunitatea cottului in obiectulu intereselor tieriei, cine o va suplini, cine va suplini locul léganului libertatii si scól'a cea practica a vietiei? Ministeriulu cu buna séma nu, — pentruca cottulu forméza opiniunea publica cea intielépta, elu da directiune alegeriloru, cresce fii sei de deputati, apoi din deputati se forméza ministrii nostri. — Nu ne invoimu dara cu aplicarea presorisei doctrine de statu, din contra dechiaramu cu seriositate decisa, ca ne tienému de santa obligatiune patriotica a vighieá in prim'a linia pentru interesele tieriei, ca ar fi o indiferentia peatósá, candu am lasá, cá in privint'a acést'a se ne intréca cineva si am tiené de o crima neertata, candu ne-am lasá se ne despoiamu de acést'a obligaminte. — Asta e vorba municipalului. —

Incepù dar' lupt'a prevediuta de multu intre municipia si ministeriu, si dupa cum vedemu pré decisa pentru conservarea autonomiei municipale, care e unic'a anghira a libertatii si a vietiei constitutionale si pentru celelalte nationalitati. —

— **Majoritatea** reprezentantiei orasiene din Segedinu inca puse o ordinatiune ministeriala, cu totu respectulu de o parte standu pe langa decisiunea mai de inainte a reprezentantiei. Va se dica incepura a trage degetu cu ministeriulu.

Unu telegramu alu „Zukunft“ din Pest'a 3 Iuliu vrea a soi ca ministeriulu a casatu acésta decide cá indreptata in contra legiloru — si vatematóre de dieta, desfacundu si comisiunea cottului Hevesiu. Credemu inse, ca astfelu de decisiuni municipale voru circula prin tóte cotele si apoi nu poté urmá altuceva, decatu absolutismu ministerialu séu constitutionalismu absolutisticu, — ca de resbelu civile se ferescu maghiarii cu orce sacrificia. —

— La min. de interne se denumira consiliari de sectiune Berde Mozes, Iosifu Hosszu si Paulu Trifunác. —

CROATIA. LMC. gen. br. Gáblenz e denumitu gubernatore militariu pentru Croati'a si Slavoni'a. In Croati'a se persecutéza cei ce au luat parte la espusetiunea etnografica si septemvirulu croatu Subotic e pentru acést'a depusu din servitiulu tabulei regie septemvirale si inca fara pretensiune la pensiune. Escesele intre Fiumani se totu mai continua.

— Dr. Miletic cu ocaziunea alegerii de primariu in orasiulu Neusatz tienù o cuventare, in care desfasurá, ca serbii pana acum s'au luptatu in dóue restempuri in contra egemoniei, si acum a sositu timpulu pentru a 3-a lupta, care va duce la scopu, pentruca acum serbii nu stau isolati. Unu congressu de studenti slavi se tiene la Belgradu. —

AUSTRIA INFER. Viena 7 Iuliu. Din caus'a tristei intempleri cu mórtea imp. Macs s'a pusu curtea imp. in doliu precum si marin'a austriaca pe 7 septemani. Camer'a deputatiloru si a domniloru inoa si esprimara cea mai profunda dorere prin deputatiuni la Mai. Sa.

— In caus'a pruso-danesea scrie „Breslauer

Ztg., ca sunt indeseertu tóte prefacerile cu vorbele de pace, pentruca e probabilu, ca celu multu in tómn'a viitoru vomu avé resbelu. Diurnalulu oficialu „Wiener Abendpost“ polemiseza in contra atacurilor preseii prusiane, redicandu silintiele c. Beust de a restatori mai bune relatiuni intre Austri'a si Prusi'a, inse o apropiare mai mare nu s'a pututu midiloci. —

GALITIA. Lui „Wanderer“ i se scrie din Galiti'a, ca in cerculu Przemisl in mai multe sate si in orasiulu Moscicka totu poporulu rutenu s'a opusu ordinatiuniloru regimului atacandu si proprietatea straina. Caus'a turburarii a fostu nemultiamirea cu nouele mesuri si nou'a ordine comunala, clac'a, serviciulu pentru mosia. — Turburarile s'au latitu. Vreo 3000 de sateni s'au adunatu, cari au alungatu pe derogatorii curtiloru si pamenturile domniloru, precum si padurile erariale le-au depradatu, inse din Lemberg se tramisera vre-o 2 companii de infanteria, care fara silite a intrebintia arm'a; inse prostimea inca impusca si se apera cu securile si cu cosele. S'au priasu vreo 80 inei si comunele respective sunt ocupate de soldati. Aceste miscari se atribue propagandei rusesci, in care credu rutenii, ca Rusia va isgoni pe toti polonii si nemtii, deca va ocupa Galici'a. — Prosti trebuie se fia fostu inteligentii acelu bietu poporu, deca i-a lasatu se face astufeliu de resculari, cari numai catu le asprece sortea si dusmani'a inimiciloru politici. — Nu cumva au vrutu se face si rutenii ca candiotii? Ei, dar' candiotii au avutu la spate pe Greci'a, pe liberalii Italiei, cari se lupta impreuna cu grecii, oapete militari, generali si apoi ajutore banesci din tota Europ'a si Americ'a. Sermanii 'si voru periolita viati'a deca asculta de agenti provocatori la revolta de nemicu. —

Cronica esterna.

ROMANIA. M. Sa Domnitoriulu reintorcunduse dela Iasi se abatu la Ruginosa facunduse oспе f. Dómne Elen'a Cuza, carei binevoi ai descoperi, ca la tómn'a spera a se salutá cu principele Cuza in Romani'a. —

„Romanulu“ in obiectele rescripteloru faoe urmatóriele observatiuni rumegate, pe care le impartasimu si cititoriloru foiiie nóstre spre ale dejudeca cu maturitate. Ele suna din cuventu in cuventu asia:

„Gazet'a oficiale din Pest'a publica done autografe din 20 Iunie, adresate guvernului Transilvaniei. Prin antea autografa se disolve Adunarea legislativa a Transilvaniei dicenduse, ca regularea raporturiloru intre Ungari'a si Transilvania, precum si impacarea reciproca a intereseloru lor mai lesne si mai sicuru se va face prin lucrarea comisiunei numite de catra adunarea legislativa a tierii (Ungariei), si fiindu ca stabilirea definitiva a amanunteloru unipnei e incredintiata adunarii legislative comune. Era prin a doua autografa se desfiintieza legile aduse de catra adunarea legislativa din Sibiu.

Se notamu aci oacesta lege este unica prin care se reconosce nationalitatea romana si ohia ru limba ei, si suprimanduse scergu seu credu a sterge si natiunea si insasi limba ei.

Inregistrandu aceste acte cu cea mei profunda durere, se ne permita romanii se le spunemu aci opiniunea nóstra in pré putiene cuvinte. Romanii de peste Carpati se sté neclintiti pe teramulu singurulu pe care sunt tari si de pe care, mai curendu seu mai tardiu, voru invinge ilegalitatea. Inimicii nostrii comuni voru inceroa tóte midilócele spre ai face se ésa de pacelu teramu, spre a putea apoi sei invinga in ade vern, declarandui in faci'a Austriei sia imperiulu rebeli Daciani, Carlisti si cine mai soie ce. Romanii inse nu voru cadea in nici una cursa; au invetiatu multu si bine, ca-ci invetiamenteloru loru este facutu prin seeli de suferintie. Asemenea si romanii d'aci se nu s'ametiésca de frumós'a betia a junetiei nici de sioptele inimiciloru, inse numai pe teremulu legale se céra, inaintea Europei intregi drepturile romaniloru in privintia maghiarilor astufelu precum le ceru si ei, dara astufelu si numai astufelu. Cine va lucra pe unu altu terenu, cu voi'a seu fara voi'a sea, nu este romanu, ci inimicu alu romaniloru. Romanii de dincolo de Carpati au trebuintia de scole, de lamina si sustienu drepturile loru pe

teramulu legale. Sa li se dea ce este alu loru si nimeni nu cere mai multu. Sei ajutamu p'acesta terenu, daru numai p'acesta; cine trece pe altu terenu nu merge cu Romanii ci contra Romaniloru.

FRANCIA. Parisu 2 Iuliu. Eri se serba solen'a impartire a premiiloru in palatulu espusetiunii. Imperatulu Napoleonu tienu cu acesta ocazione una cuventare alea, in care gratuleza Franciei, ca a potutu primi cea mai mare parte a suveraniloru Europei si atati visitatori in sinulu seu, aratandule, ca ea e mare fericita si libera fara a uita de simtirile natiunali, candu e vorb'a de onóre si patria; pune principulu moralitatii si alu dreptatii de fundamentu alu intaririi tronuriloru, crediendu in triumfulu definitivu alu acestoru principia.

„Monitorulu“ numesce actulu lui Juarez cu omorulu imp. Macs unu actu, care apasa pe fruntea facarui representante alu republicei mecsicane unu semnu nestersu de fapta infama. Cea d'antaia pedépsa pentru unu regimu cu unu astfeliu de Chef va fi, ca 'lu voru condamná tóte natiunile cultivate. — Sultanulu insusi audiendu de casulu acesta rogá pe imp. Napoleonu se contramandezé tóte festivitatile semnalisate pentru elu, ca óspe in Parisu. Imperatulu a pusu doliu de 30 zile.

In Ispani'a in giurulu Toledulu si Cuancei se incérca o resculara, cu varsari de sange.

In Bulgari'a insurectiunea se estinde. Turnuri rusesci inca s'au aflu la insurgenti. In Candi'a totu dura lupta. —

In Marea Britania, cas'a de susu L. Stratford de Redcliff facu propunerea, ca se se scóta inainte corespondintiele in caus'a israelitoru din Moldavo-Romani'a. Earl of Malmesbury responde in numele min. primariu; ca va implini acesta dorintia, inse regimulu are dificultate, fiindu ca cestiunea israelitica e una cestiune curatu interna, si de atare amestecu se feresce regimulu; si L. Redcliff 'si retrage propunerea.

RUSIA a datu mandatu la 3 fregate se mérga la Fiume, pentru ca se apere pe consululu rusescu in contra ecsaltatei partide maghiare.

Bulgarii din Rusia inca mergu, cu ajutoria la fratii loru din Balcanu, ca se i ajute a se elibera de tirania.

Rusi'a lucra pentru a stationa unu consulu in Galiti'a. —

In 15 Iuliu se incepe cursulu telegraficu. Cu 6 clase gimn. se primescu si romanii, cari sciú maghiar'a si german'a. —

— (Stenografi.) Ar fi fórte bine, deca cu ocazione adunariloru municipale s'aru afla pretutindeni si stenografi romanesci, pentrucá se se póta lua si publicá din tóte adunarile totu decursulu lucrariloru catu mai credintiosu si mai acuratu. —

Nr. 89--1867.

A n u n c i u.

Conformu conclusulu adusu in siedinti'a II a adunarei generale a Asociatiunei transilvane romane tienute la Alb'a Iulia in 29 Augustu 1866 c. n. p. XI, adunarea generala a Asoc. trans. romane pentru anulu curente 1866/7 se va tiené la Clusiu in 14/26 Augustu a. c.

Ceea ce prin acést'a in sensulu §-lui 23 din statutele Asociatiunei, se aduce la cunoastin ti'a publica.

Dela presidiulu Asociatiunei transilvane romane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Bar. de Siaguna,
presiedinte.

Ioane V. Rusu,
secr. II.

Escriere de concursu.

La gimnasiulu romanu greco-catolicu din Naseudu cu inceputulu anului scolasticu 1867/8 sunt de a se ocupa patru statii profesoralu, pentru care se escrie concursu pana in 15 Augustu 1867 inclusive. Cererile sosite mai tardiu nu se voru considerá.

Salariulu anualu alu unui atare profesore este 600 fl. v. a., apoi locuintia naturalu acceptabile, seu 60 fl. v. a. cá relutu de locuintia.

Doritorii de a ocupa unu atare postu de profesore,

in cererile loru indreptate catra comisiunea administratoria de fondurile scolare din Naseudu pre lunga acuderea atestatulu de botezu, au a documentá cu testimoni legalu:

1. Cumca sciú perfecte limb'a romana, care este limb'a invetiamentulu.

2. Cumca au absolvatu studiele gimnasiale si au depusu esamenulu de maturitate cu succesu bunu, precum si ca au absolvatu cursulu filosoficu la vreuna facultate filosofica si au depusu esamenele de profesore cu succesu bunu.

3. Cumca pana acum au avutu una portare buna morale si politica.

Cei, cari pre lunga limb'a romana cunoscu perfecte si limb'a germana si maghiara, apoi cari voru fi sierbitu seu sierbescu cá profesori cu succesu doritu la alte gimnasie — se voru preferi.

Naseudu in 28 Iunie 1867.

Din siedinti'a comisiunei fonduriloru scolare.
Presiedintele Florianu.

Nr. 94/1867 piset.

1—3

Escriere de concursu.

Dupace in urm'a escrierii de concursu die 24 Marte a. c. Nr. 40 pentru ocuparea statiunii medicale de Physicu montanu in Rossia de monte cu espirarea terminulu de 20 Maiu a. c. numai doi concurenti s'au insinuatu, asia in urm'a decisiunii comitetulu fondulu pisetale de Abrudu-Rossia din 18 Iunie a. c. se eserie prin acesta unu altu Concursu de nou, si competitorii se insciintiadie, ca cu statiunea acesta e impreunatu unu salariu anualu de 750 fl. unu intertinentu de calu, de pensiune dupa normele costatóre pentru oficialii montanistici.

Doritorii de a ocupa acesta statiune au a-si substerne cererile loru documentate, in carii e a se arata cunoscinti'a perfecta a limbei romane, germane si maghiare pe calea superioriloru sui, la direptiunea subserisa celu multa pene 'n 30 Augustu 1867.

Dela direptiunea fondulu pisetale.

Abrudu in 19 Iunie 1867.

Basiliu Bosiota Motiu Dimbulu,
presiedintele fondulu pisetale.

Timpulu bailoru in Borszék.

Timpulu bailoru in Borszék se incepe la 20 Iunie. Perfecta operare a apei minerale e mai alesu la slabitiunea digestiunei, catarrh de plamoni, si tóte slabitiuniile, hysteria si hypochondria, care se intempla la inbolnavirea organeloru secuale; la rheumatisme de muschi si urmatórele, ca atrofia si cá unu felu de damla, inbolnavirea maduvii din sira — spinarii, catarrh din basica de udu, dovedesce invoirea prin care se bucura Borszék de mai multi ani. Pentru buna randuiala a bailoru reci si calde, bune locuinte si comode, de musica, fórte renumita capela, mancaru bune si beuturi, ingrijite destulu de bine din partea comitetulu de cura. Doctoru de bai e Dnu Albert Kremszer Dr. de medicina si chirurgia, care persóneloru cercetatorie de bai va da cu bunavointia instructiunea receruta.

Comitetulu de cura.

Catra On. Cititori.

Se implinescu treidieci de ani de candu diurnalulu acesta privighiaza di si nópte pe lunga poporulu romanu, intindiendu cate o radia de lumina in timpi normali si abnormali intru lupt'a cu intunereculu si cu fiii acestuia. Cá unu soldatu decisu sta si astadi la disputiunea intereseloru patriei si ale natiunei romane cu aceeași resolutiune, pentru binele viitorulu.

Una parte din lupt'a pentru drepturile constitutiunale ale natiunei cade si pe umerii nostri; neci ca ne vomu retrage din ordine; inse imperativele trebuintie diurnalistice ne indrépta vocea seriós'a catra natiune, cá lasandu la o parte orice indiferentismu, se ne damu concursulu totu intru tóte si anumitu si intru sprijinirea organulu acestuia de publicitate, care sta in soldulu natiunei romane. Toti din tóte partile sunt dar' angajati a ne sprijini — cu concursu atatu materialu — catu si cu fetulu ingenialoru si alu intielegintii celei mature; ca timpulu ne dictéza: unirea poteriloru la orice intreprindere, deca vremu cá se prospereze. —

Cu Nr. viitoriu se inchide sem. primu si numai la noii dd. prenumeranti se va tramite Gazeta; deci ve rogamu, cá se grabiti cu innoirea prenumerarii. —

Cursurile la bursa in 9. Iuliu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 93 cr. v.
Augsburg	—	—	122, 75